

Orientering om *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien (2025-2035)*

Indhold

Indledning	1
1. Flere skal behandles tidligt og tættere på	2
2. Behandlingskvaliteten skal løftes, og ventetiderne nedbringes	5
3. Patienterne skal opleve mere sammenhængende forløb	7
4. Psykiatrien skal være en tryk og attraktiv arbejdsplads	10

Indledning

I maj 2025 indgik regeringen og Folketingets partier en bred politisk aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien. Formålet med aftalen er at forbedre kvaliteten og tilgængeligheden af psykiatriske tilbud i Danmark og sikre, at mennesker med psykiske lidelser får en behandling, der er på niveau med den somatiske sundhedssektor.

Aftalen indebærer en gradvis økonomisk optrapning, som kulminerer i en årlig merbevilling på 4,6 milliarder kroner fra 2030. Det svarer til en stigning på cirka 35 procent i forhold til udgiftsniveauet i 2019. Med finansloven for 2020 og tidligere aftaler fra 2022¹ og 2023² er der allerede afsat 2 milliarder kroner til psykiatrien. Den nye 10-årsplan tilføjer yderligere 2,6 milliarder kroner til et varigt løft af området.

Planen har fokus på forebyggelse og behandling - både i og uden for sygehusene. Et centralt element er at sikre en tidlig indsats for børn og unge, der mistrives eller viser tegn på psykisk sygdom. Det skal blandt andet ske ved at styrke og udvide de lettilgængelige behandlingstilbud i kommunerne, hvor børn og unge sammen med deres familier kan henvende sig uden en lægehenvisning. Samtidig indføres en ny patientrettighed, der giver 18-24-årige ret hurtig behandling for angst og depression inden for 30 dage.

---

¹ Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed

² Aftale om en bedre psykiatri

Behandlingskapaciteten i sygehuspsykiatrien styrkes også markant. Der skal ansættes flere sundhedsmedarbejdere og oprettes flere sengepladser, så personer med alvorlige psykiske lidelser - som skizofreni og bipolar lidelse - kan få den nødvendige behandling.

Samtidig styrkes samarbejdet mellem sygehuspsykiatrien og socialpsykiatrien, så hjælpen bliver mere sammenhængende - før, under og efter behandlingsforløb. Som noget nyt skal kommunerne etablere såkaldte afklaringspladser, der skal sikre en god overgang efter indlæggelse. Derudover oprettes flere sociale akuttilbud og udgående teams, som kan rykke ud og forebygge akutte genindlæggelser.

Implementeringen af den samlede psykiatriplan sker gradvist frem mod 2035. Fremdriften vil løbende blive monitoreret og evalueret, og Psykiatrirådet vil få en central rolle i at følge op på, om initiativerne bliver gennemført og har den ønskede effekt.

Planen er struktureret omkring fire centrale målsætninger:

1. Flere skal behandles tidligt og tættere på
2. Behandlingskvaliteten skal løftes, og ventetiderne nedbringes
3. Patienterne skal opleve mere sammenhængende forløb
4. Psykiatrien skal være en tryk og attraktiv arbejdsplads.

Til hver målsætning knytter der sig en række mere eller mindre konkrete tiltag, som skal bidrage til at realisere målsætningen. Nedenfor gives et skematisk overblik over tiltagene med en vurdering af deres aktuelle relevans for indsatsen på kommunalt niveau og specifikt i Norddjurs Kommune.

1. Flere skal behandles tidligt og tættere på

Tiltag	Uddybende beskrivelse	Konsekvenser for Norddjurs
Udvidelse af det lettilgængelige behandlingstilbud for de 6-17-årige	<p>Det lettilgængelige behandlingstilbud styrkes og videreudvikles, så 6-17-årige med let til moderat psykisk mistrivsel hurtigt og gratis kan få hjælp uden lægehenvielse.</p> <p>Tilbuddet findes allerede i to tredjedele af kommunerne og skal være landsdækkende i 2025.</p> <p>I den kommende udmøntningsaftale med KL vil der blive aftalt en samlet betegnelse for behandlingstilbuddet på tværs af landets kommuner og dermed én fælles indgang.</p>	<p>Tilbuddet er etableret i Norddjurs Kommune: Behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel</p> <p>Norddjurs Kommune afventer udmøntningsaftalen med KL og den kommende evaluering mhp. vurdering af, om</p>

	<p>En national evaluering gennemføres i 2026, bl.a. med det formål at belyse, om målgruppen skal udvides til også at omfatte de 0-5-årige.</p> <p><u>Økonomi:</u> Der afsættes yderligere 50 mio. kr. allerede fra 2026 til at sikre rammerne for udvidelsen af det lettilgængelige behandlingstilbud.</p> <p>Herefter afsættes 100 mio. kr. fra 2027 stigende til 300 mio. kr. fra 2029 og frem.</p>	der skal foretages ændringer i tilbuddet.
Bedre hjælp til ADHD og autisme	<p>Sundhedsstyrelsen skal i samarbejde med et bredt tværfagligt udsnit af relevante aktører udarbejde et oplæg til bedre og mere ensartet udredning, behandling og opfølgning på tværs af landet.</p> <p>Målene er bl.a., at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - flere faggrupper, som f.eks. sygeplejersker, pædagoger og psykologer, skal inddrages i indsatsen for at sikre den bedst mulige ressourceudnyttelse og aflaste sygehuspsykiatrien - indsatsen skal være helhedsorienteret, tæt forbundet med borgernes hverdag og tage højde for forskelle mellem børn, unge og voksne - pårørende skal inddrages og støttes, især i børne- og ungeforløb. <p>Oplægget skal færdiggøres i 4. kvartal 2025 og forelægges aftalekredsen. Oplægget skal belyse, hvordan indsats og økonomi kan følges over tid.</p>	Belysning af konsekvenser for praksis i Norddjurs Kommune afventer Sundhedsstyrelsens oplæg.
Unge skal have ret til hurtig behandling for angst og depression	<p>Den vederlagsfri psykologordning for 18-24-årige moderniseres for at sikre hurtigere og mere ensartet behandling, herunder nedbringe ventetider.</p> <p>Ansaret for behandlingen overgår til regionerne, som får større fleksibilitet til at tilbyde f.eks. gruppebehandling og digitale løsninger.</p> <p>Samtidig får de unge ret til behandling inden for 30 dage. Kan regionen ikke tilbyde det, får de ret til behandling hos en privat psykolog.</p> <p>Der afsættes midler til at nedbringe ventelister til psykologordningen i perioden 2026-2028.</p> <p>Den almene del af psykologordningen, hvor der ydes tilskud på psykologbehandling på 60 pct. samt den kommende vederlagsfri del af ordningen, som omfatter ofre for vold,</p>	<p>Ingen direkte konsekvenser for Norddjurs Kommune.</p> <p>Tiltaget vedrører en opgaveoverflytning mellem region og privatpraktiserende psykologer</p>

	<p>voldtægt og røveri, vil fortsat ligge hos de praktiserende psykologer med ydernummer</p> <p>De praktiserede psykologer med ydernummer skal fremover kunne tilbyde mere digital og målrettet behandling, f.eks. via videoløsninger.</p> <p>På baggrund af lovændring iværksættes initiativet i 2026, hvor den nuværende overenskomst på området skal genforhandles.</p>	
Nyt sprog for trivsel og mental sundhed	<p>I 2026-2027 gennemføres en landsdækkende oplysningskampagne målrettet børn og unge, udviklet i samarbejde med Børne- og Undervisningsministeriet.</p> <p>Formålet er at styrke viden om mental trivsel og skabe et mere nuanceret sprog, så børn og unge bedre kan skelne mellem almindelige livskriser og psykiske lidelser.</p> <p>Derudover videreføres tre eksisterende oplysningsindsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "EN AF OS" - en national indsats mod stigmatisering af psykiske lidelser, som fra 2027 forankres i Komitéen for Sundhedsoplysning. - "Sammen om mental sundhed" - en indsats målrettet arbejdspladser med fokus på mental sundhed og forebyggelse af stress. - "ABC for mental sundhed" - en bredt forankret befolkningsindsats med base på KU, som gennem samarbejde med kommuner, foreninger og forskningsmiljøer fremmer viden om mental sundhed og understreger civilsamfundets og foreningslivets betydning. 	Ingen konsekvenser for Norddjurs Kommune
Mere viden om konsekvenserne ved det stigende antal diagnoser i børne- og ungeområdet	<p>Der nedsættes en ekspertgruppe, (som anbefalet af <i>Trivselskommissionen</i>), der skal afdække årsager og konsekvenserne af det stigende antal diagnoser blandt børn og unge, samt hvilken rolle diagnoser spiller i tildelingen af støtte.</p> <p>Arbejdet skal tage udgangspunkt i eksisterende undersøgelser fra bl.a. VIVE, EVA og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet</p> <p>Ekspertgruppen sammensættes bredt på tværs af faggrupper og med inddragelse af relevante patientorganisationer</p> <p>Af rapportering forventes medio 2026, og anbefalingerne skal være udgiftsneutrale. Resultaterne fra ekspertgruppens arbejde vil blive drøftet politisk med henblik på eventuelle opfølgende initiativer.</p> <p><u>Økonomi:</u></p>	Belysning af konsekvenser for praksis i Norddjurs Kommune afventer ekspertgruppens afdækning og politisk stillingtagen til ekspertgruppens anbefalinger.

	Der afsættes midler til aflønning af ekspertgruppens medlemmer og til ekstern bistand til analyser og datagrundlag.	
Civilsamfundet som nøglespiller	<p>Fra 2026 afsættes årligt 30 mio. kr. til en pulje, som civilsamfundsorganisationer kan søge til nye og eksisterende indsatser.</p> <p>Puljen skal støtte trygge overgange efter udskrivning samt tilbyde hjælp til mennesker med psykisk mistrivsel eller lidelse og deres pårørende. Midlerne kan også anvendes til pårørendeindsatser, herunder støtte til børn, forældre, hverdagsmestring og peer-to-peer-tilbud. Puljen forankres i Sundhedsstyrelsen, som fastsætter ansøgningskriterier. Puljen udmøntes hvert 3.-4. år.</p>	Tiltaget skaber mulighed for øget kommunalt-frivilligt samarbejde, som er en central målsætning i den fælles langsigtede strategi på Socialområdet.

2. Behandlingskvaliteten skal løftes, og ventetiderne nedbringes

Tiltag	Uddybende beskrivelse	Konsekvenser for Norddjurs
Massiv investering i psykiatrien skal styrke kapaciteten og sikre langsigtet planlægning	<p>For at udvide kapaciteten og imødekomme den stigende efterspørgsel på hjælp i psykiatrien vil der ske et løft med 4,6 mia. kr. i 2030 sammenlignet med 2019. Heraf er 2,0 mia. kr. allerede afsat med tidligere aftaler, herunder til den regionale psykiatri et løft med mere end 690 mio. kr. varigt til de eksisterende behandlingstilbud. Samtidig vil der komme nye indsatser til patienter i den regionale voksenpsykiatri, retspsykiatri og børne- og ungdomspsykiatri samt akutpsykiatrisk hjælp.</p> <p>Der skal fastlægges en klar og samlet strategi for en langsigtet og betydelig udvidelse af kapaciteten i den regionale psykiatri, så patienter kan få hurtigere udredning og behandling af høj kvalitet.</p> <p>Investeringen skal bruges til at ansætte flere speciallæger og andre medarbejdere samt øge antallet af sengepladser. Derudover skal den styrke udredning og behandling af somatiske sygdomme hos patienter med svære psykiske lidelser.</p> <p>Aktiviteten hos de praktiserende psykiatere og børne- og ungdomspsykiatere skal øges for at reducere ventetiden. Dette skal opnås gennem bedre kapacitetsudnyttelse og effektiv anvendelse af offentlige ressourcer i de kommende overenskomstaftaler, jf. Aftale om sundhedsreform fra 2024.</p> <p>Kapacitetsmidlerne skal ses i sammenhæng med de midler, der er afsat i Aftale om sundhedsreformen fra 2024. Her er der blandt andet afsat 50 mio. kr. til at nedbringe venteti-</p>	<p>Forvaltningen hilser ønsket om at si-destille psykiatrien med somatikken velkommen.</p> <p>Psykiatrien har i mange år været underprioriteret, hvilket har resulteret i lange ventetider og manglende sammenhæng i indsatsen - til stor udfordring for borgerne, der har brug for hurtig og koordineret hjælp.</p> <p>Derfor er det positivt, at området nu styrkes - og at der følger finansiering med til at sikre reelle forbedringer.</p>

	der til speciallægehjælp i 2026, samt 128 mio. kr. fra 2027, gradvist stigende til 248 mio. kr. i 2030, til den nye patientrettighed om hurtig udredning og behandling hos praktiserende speciallæger.	
Sammenhængende patientretigheder i børne- og ungdomspsykiatrien	<p>Børn og unge får fremover én samlet patientrettighed til et sammenhængende forløb på i alt 60 dage, som indeholder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At børn og unges udredningsforløb skal være påbegyndt senest 30 dage efter henvisning (haft 1. udredningssamtale). • At børn og unge skal være endeligt udredt for den sygdomsmistanke, de henvises med, og opstartes i behandling senest 60 dage efter henvisning. <p>Hvis det offentlige ikke kan overholde den nye patientrettighed, vil den barnet/den unge have ret til udvidet frit sygehusvalg, som gør det muligt at vælge et privat alternativ. Dette forventes at medføre, at der kommer flere private aktører, som vil indgå aftaler med den regionale behandlingspsykiatri.</p> <p>Ændringen kræver lovændring og træder i kraft 1. januar 2026.</p>	Det er endnu ikke muligt at estimere konsekvenser på kommunalt niveau, men det vil muligvis lette sagsgangen ift. de sager på børne- og Familieområdet, som forudsætter udredning og/eller behandling i psykiatrien.
Mere hjælp og støtte til pårørende	<p>Der skal investeres i det nuværende landsdækkende støtteforløb for pårørende til mennesker med en psykisk lidelse i forlængelse af <i>Bedre Psykiatri - Landsforeningen for pårørende til mennesker med psykisk sygdom eller udviklingsforstyrrelse</i>, som bliver et permanent tilbud.</p> <p>Der etableres et nyt støtteforløb i 2025 særligt til forældre med børn med alvorlige psykiske lidelser, angst og bekymring - også i regi af Bedre Psykiatri.</p>	Ingen direkte konsekvenser for Norddjurs Kommune, men initiativet vil muligvis kunne lette efterspørgslen på støtte i kommunalt regi.
Bedre brug af offentlige tilskud	<p>Sygesikringsgruppe 2 bliver afskaffet for alle specialer - og ikke kun for psykiatrien. Dette gør det muligt for den enkelte borger at tage offentligt tilskud med sig til udredning og behandling i privat regi uden lægehenvi- sning.</p> <p>Afskaffelsen skal samtidig understøtte, at den offentlige psykiatri kan tiltrække nogle af de psykiatere, der i dag praktiserer uden ydernummer, som led i den langsigtede kapacitetsopbygning.</p> <p>Afskaffelsen af sygesikringsgruppe 2 kræver en lovændring og træder i kraft fra 2027.</p>	Det vil medføre administrative besparelser i både regioner og kommuner, da tilskudsordningen ikke længere skal administreres.
Retvisende ventetider for behandling hos praktiserende psykiatere	<p>Patienter skal fremover kunne blive oplyst om den gennemsnitlige erfarede ventetid for den enkelte behandler fremfor den forventede ventetid.</p> <p>Det vil mindske administrationen for de praktiserende psykiatere, der på nuværende tidspunkt skal indberette det på</p>	Ingen konsekvenser for Norddjurs Kommune

	sundhed.dk. Det vil frigive tid, der i stedet kan bruges på patienterne.	
--	---	--

3. Patienterne skal opleve mere sammenhængende forløb

Tiltag	Uddybende beskrivelse	Konsekvenser for Norddjurs
Flere sociale akuttilbud og nye afklaringspladser	<p>Investering i nye afklaringspladser og udbredelse af sociale akuttilbud i landets kommuner.</p> <p>Afklaringspladserne skal sikre, at borgerne, der udskrives fra psykiatrien, tilbydes relevant socialfaglig støtte i en afgrænset periode samt afklaring af det videre forløb.</p> <p>De sociale akutpladser skal sikre, at støtte, omsorg og rådgivning står klar til borgere, so oplever en akut psykisk krise, men hvor der ikke er behov for indlæggelse. Pladsen skal være tryghedsskabende og minimere risikoen for (gen-)indlæggelser</p>	<p>Fra 1. januar 2027 vil der være lovkrav om, at Norddjurs Kommune tilbyder borgerne en afklaringsplads, hvis borgerne vurderes at have brug for det.</p> <p>Lovgivningen forventes at være på plads medio 2026. Fra dette tidspunkt kan kommunen gå i gang med at etablere pladserne.</p> <p>Norddjurs Kommune har i forbindelse med råderumsarbejdet besluttet at etablere en socialpsykiatrisk akutplads efter SEL § 84.2 i Dolmer Have, som tjener samme formål som de sociale akutpladser.</p> <p>Tiltaget vil forventeligt skabe behov for at udvide kapaciteten i form af flere akut-/afklaringspladser samt evt. øget bemanning og kompetenceudvikling i Socialpsykiatrien.</p>
Justering af færdigbehandlingstakster	<p>Den statslige færdigbehandlingstakst i psykiatrien hæves for at øge kommunernes økonomiske incitament til at reducere varigheden af indlæggelsen for den enkelte patient efter, at vedkommende er færdigbehandlet og klar til at blive udskrevet to et kommunalt tilbud.</p> <p>I dag udgør den statslige færdigbehandlingstakst 1.976 kr. (pris- og lønniveau for 2016) fra og med den syvende dag og 3.952 kr. (pris- og lønniveau for 2016) fra 14. dag og frem.</p> <p>Aftalepartierne er enige om at hæve den statslige færdigbehandlingstakst fra 21. dag til 5.928 kr.</p>	<p>Når taksten hæves, bliver det dyrere for kommunerne at lade færdigbehandlede patienter blive på psykiatriske afdelinger. Det skaber et stærkere økonomisk incitament til at finde kommunale tilbud hurtigere</p> <p>I Norddjurs Kommune kan det skabe behov for at opbygge eller udvide kapaciteten i form af flere midlertidige botilbud eller akut-/afklaringspladser. Der kan des-</p>

	<p>(pris- og lønniveau for 2016) og fra 28. dag til 7.904 kr. (pris- og lønniveau for 2016).</p> <p>Den regionale færdigbehandlingstakst forbliver uændret.</p> <p>Færdigbehandlingstaksterne forudsætter lovændring, som træder i kraft i 2026-2027</p>	<p>uden blive behov for øget bemanning og kompetenceudvikling i Socialpsykiatrien. Endelig kan det også medføre et behov for hurtigere sagsbehandling og visitation i myndighedsafdelingen.</p>
Markant løft af de udgående teams	<p>Kapaciteten skal løftes markant i de tværfaglige regionale udgående teams, der varetager psykiatrisk behandling tæt på borgernes hjem.</p> <p>Det vil betyde, at de patienter, der har svært ved at komme til psykiatrien, får et mere nært og målrettet tilbud, hvor psykiatrien kommer til dem. Det kan dreje sig om fx patienter med svære psykoselidelser, svære affektive lidelser og andre patienter med svære psykiske lidelser og lavt funktionsniveau, eventuelt kombineret med rusmiddelproblematik.</p> <p>Selve behandlingen tilrettelægges individuelt og kan intensiveres og aktivere forskellige fagpersoner, fx ved forværring af symptomer.</p> <p>Indsatsen skal øge tilgængeligheden til behandling og medvirker til at forebygge indlæggelser, herunder indlæggelser med tvang samt akutte genindlæggelser. Når patienterne i målgruppen er mere velbehandlede, bidrager det også til en mere sikker psykiatri for personale og medpatienter.</p> <p>Initiativet iværksættes fra 2025.</p>	<p>Forvaltningen vurderer det positivt, at borgerne får mulighed for behandling tættere på deres hjem.</p> <p>Det kan samtidig bidrage til tryk og forbedret arbejdsmiljø for medarbejdere i socialpsykiatri, rusmiddelcenter og bostøtte.</p>
Mere opsøgende gadearbejde for de mest udsatte	<p>Det udgående og opsøgende gadeplansarbejde i forhold til de mest udsatte borgere i socialpsykiatrien skal styrkes. Formålet er at give bedre, tidligere og mere sammenhængende behandling og hjælp, som møder borgerne med respekt og værdighed, der hvor de er i livet, og der hvor de lever deres liv.</p> <p>Den udsatte borger kan i den første kontakt med gadeplansmedarbejderen undlade at identificere sig nærmere.</p> <p>Det opsøgende arbejde kan varetages af kommunale medarbejdere evt. i samarbejde med allerede igangværende og vigtige indsatser udført af civilsamfundsorganisationer, og kan muliggøre brobygning og hjælpe mennesker i målgruppen videre til relevante offentlige, private og civilsamfundstilbud.</p>	<p>Aftalen lægger op til, at det opsøgende gadeplansarbejde for de mest udsatte borgere skal varetages af kommunale medarbejdere.</p> <p>I Norddjurs Kommune udfører ungdomskonsulenterne et opsøgende arbejde rettet mod børn og unge. Der findes dog ikke en tilsvarende funktion for voksne borgere i socialpsykiatrien. Det vil derfor være en ny opgave, som kommunen skal etablere og organisere.</p>
Mere sammenhængende forløb for mennesker med svære psykiske lidelser	<p>Sundhedsstyrelsen skal udvikle nye faglige forløbsbeskrivelser for udvalgte målgrupper. Formålet er at tydeliggøre opgave- og ansvarsfordelingen samt sikre bedre koordinering og kommunikation mellem den regionale behandlingspsykiatri og den kommunale socialpsykiatri.</p>	<p>De nye faglige forløbsbeskrivelser, som skal tydeliggøre opgave- og ansvarsfordelingen mellem region og kommune, forventes at få betydning for både arbejdet i socialpsykiatrien og for samar-</p>

	<p>Målgrupperne udvælges af Sundhedsstyrelsen med faglig rådgivning og i samarbejde med Danske Regioner og KL. Arbejdet med beskrivelserne begynder i 2026, og de skal tages i brug i regioner og kommuner fra 2027, når de nye sundhedsråd træder i kraft.</p> <p>Sundhedsrådene skal anvende beskrivelserne til at sikre en sammenhængende indsats for borgere, der har behov for støtte fra både region og kommune. Rådene får mulighed for at tilpasse beskrivelserne til lokale forhold, så implementeringen sker med respekt for lokale behov og ressourcer.</p> <p>Derudover skal der udarbejdes forslag til, hvordan udskrivningsaftaler og koordinationsplaner kan gøres mere smidige - også for patienter med korte indlæggelser. Hvis det viser sig at forudsætte lovændring, iværksættes denne del af initiativet i 2026, når lovgivningen er på plads</p>	<p>bejdet med den regionale behandlingspsykiatri.</p> <p>Det er ikke nærmere beskrevet, hvilke konkrete ændringer det vil kunne medføre i praksis.</p>
Nyt dobbeltdiagnosetilbud for børn og unge med samtidigt misbrug og psykisk lidelse	<p>Der skal etableres et behandlingstilbud for børn og unge under 18 år med psykisk lidelse og samtidig rusmiddelproblematik og eventuelt andre komplekse udfordringer. Tilbuddet skal sikre, at målgruppen bliver tilbudt en samlet, helhedsorienteret behandling, der tager hånd om udfordringerne, og som er målrettet den enkeltes behov.</p> <p>Indholdet i tilbuddet skal beskrives nærmere af Sundhedsstyrelsen med inddragelse af relevante aktører, herunder bl.a. Social- og Boligstyrelsen, KL og Danske Regioner. Som led i det faglige arbejde skal der foretages en afdækning af relevante behov og indsatser, og udarbejdes faglige rammer for behandlingstilbuddet.</p> <p>Afdækningen skal bl.a. have fokus på at beskrive en målrettet behandlingsindsats, herunder sammenhæng til eksisterende tilbud og afgrænsning af målgruppen. De faglige rammer skal kunne implementeres inden for den økonomiske ramme. Det faglige forarbejde forventes at foreligge inden udgangen af 1. kvartal 2026.</p> <p>Det vil i forbindelse med det faglige arbejde blive afklaret, om et helhedsorienteret tilbud til børn og unge, ligesom for voksne, skal placeres entydigt i regionerne.</p> <p>Initiativet iværksættes i 2026. Midlerne udmøntes til regioner og kommuner, og fordelingen vil afhænge af det faglige forarbejde.</p>	<p>Forvaltningen ser positivt på, at der etableres et helhedsorienteret behandlingstilbud til børn og unge med både psykisk lidelse og samtidig misbrug. Det kan bidrage til, at færre børn og unge falder mellem to stole.</p> <p>Initiativet kan betyde opgaveoverflytning eller ændrede arbejdsgange i rusmiddelcenteret. Dette afhænger af den nærmere beskrivelse af indholdet i tilbuddet, herunder om tilbuddet placeres entydigt i regionen.</p>
Bedre tilbud til børn og unge i udsatte positioner	<p>Der skal ske en styrkelse af de specialiserede sociale tilbud til børn og unge i udsatte positioner, som f.eks. i forbindelse med et forløb i børne- og ungdomspsykiatrien også har brug for en specialiseret social indsats, f.eks. i form af en anbringelse.</p>	<p>Initiativet vil forventeligt få betydning for indsatserne i Børn- og Familierådgivningen, Børn- og Ungecenter Norddjurs samt i Familiehuset.</p>

	<p>Tilbud til børn og unge i udsatte positioner kan bl.a. styrkes ved at etablere nye tilbud eller udbygge eksisterende sociale tilbud, herunder sikrede døgninstitutioner og andre børne- og ungehjem, og ved at medarbejderne i tilbuddene har de rette kompetencer og er klædt godt nok på til at hjælpe.</p> <p>Den konkrete udformning af styrkelsen af tilbuddene og den specialiserede sociale indsats skal fastlægges på baggrund af et fagligt forarbejde, der påbegyndes i 2025 og varetages af Social- og Boligstyrelsen med inddragelse af relevante aktører.</p> <p>Initiativet træder i kraft i 2027.</p> <p>Aftalepartierne er desuden enige om at understøtte behandlingstilbuddet i børnehuse i alle regioner til børn og unge udsat for vold og seksuelle overgreb. Behandlingstilbuddet skal være med til at forebygge, at børn og unge i målgruppen udvikler traumer og langvarige psykiske lidelser og får brug for psykiatrisk behandling senere i livet. Midlerne hertil fordeles ligeligt mellem de fem børnehuse.</p> <p>Initiativet træder i kraft i 2027.</p>	<p>En vurdering af konkrete konsekvenser for praksis afventer det faglige forarbejde, som varetages af Social- og Boligstyrelsen.</p>
Center for Kunst og Mental Sundhed	<p>Det nationale Center for Kunst og Mental Sundhed et varigt tilskud på 4,0 mio. kr. årligt.</p> <p>Regionerne forpligtes samtidig til fortsat medfinansiering af centeret, som har landsdækkende forpligtelser i forhold til at nå ud med sine aktiviteter og tilbud på tværs af regioner trods forankring i Region Hovedstadens Psykiatri og med tæt kobling til regionens forskningsenhed.</p> <p>Centerets aktiviteter og inddragelse af mennesker med levede erfaringer i psykiatrien har det som sit mål at bidrage til bedre trivsel og mere håb og fællesskab blandt mennesker med psykiske lidelser.</p>	<p>Ingen konsekvenser for Norddjurs Kommune.</p>

4. Psykiatrien skal være en tryk og attraktiv arbejdsplads

Tiltag	Uddybende beskrivelse	Konsekvenser for Norddjurs
Strategisk uddannelsesløft i socialpsykiatrien	<p>Der igangsættes et varigt, strategisk kompetenceløft i socialpsykiatrien med en investering på 171 mio. kr. Formålet er at styrke medarbejdernes faglighed og dermed sikre, at borgere får den nødvendige støtte til et godt liv.</p> <p>Kompetenceløftet baseres på en national strategi for indhold, udrulning og forankring, udviklet i samarbejde med KL, Danske Regioner, faglige organisationer og relevante myndigheder.</p>	<p>Forvaltningen ser positivt på målsætningen om, at mennesker i socialpsykiatrien skal mødes af dygtige og engagerede medarbejdere, der også har de nødvendige faglige forudsætninger for at kunne hjælpe bedst muligt samt at der øremærkes midler hertil.</p>

	<p>Strategien skal sikre sammenhæng med eksisterende kursustilbud fra Social- og Boligstyrelsen og beskrive finansieringsmodeller, der både understøtter nationale og lokale behov.</p> <p>Der etableres rammer for strategisk og organisatorisk understøttelse i kommunerne, så ny viden og kompetencer forankres varigt. Erfaringer fra tidligere initiativer - herunder ældreplejens kompetenceløft og specialiseringsforløb i demens og psykiatri - inddrages i udviklingen.</p> <p>Strategien færdiggøres medio 2026, hvor der også tages stilling til udmøntning af midler. Initiativet bygger videre på 10-års planen for psykiatrien fra 2022, hvor 43,8 mio. kr. blev afsat til kompetenceudvikling og støtte efter udskrivning.</p> <p>Implementeringen begynder i 2026.</p>	<p>Tiltaget vil forventeligt give nemmere adgang til kompetenceudvikling og medvirke et fagligt løft, som ligger i tråd med allerede iværksat kompetenceudvikling i Sociopsykiatrien.</p>
<p>Ensartet kvalitet på tværs af landet</p>	<p>Det systematiske kvalitetsarbejde i psykiatrien skal permanentgøres og styrkes gennem etablering af flere Multidisciplinære Psykiatri Grupper for endnu flere sygdomsgrupper end de allerede etablerede (skizofreni, depression, ADHD, bipolar, rusmidler og psykiatri) og under forberedelse (spiseforstyrrelse og ECT). Det kunne fx være autisme og PTSD.</p> <p>Psykiatrigrupperne har fortsat til formål at udarbejde kliniske retningslinjer for udredning og behandlingen af mennesker med psykisk sygdom for der igennem at ensarte og løfte kvaliteten. Det kan være diagnosticering af fx autisme hos børn og unge.</p> <p>Samtidig styrkes fokus på kvalitetsarbejdet i psykiatrien med udvidelsen af Sundhedsstyrelsens Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerteområdet med psykiatriområdet. Her skal de gode og mangeårige erfaringer fra Task Forcen komme psykiatriområdet til gavn og samtidig understøtte integrationen af somatik og psykiatri.</p> <p>Som supplement skal Sundhedsstyrelsens arbejde med tværfaglige og tværsektorielle nationale kliniske anbefalinger på psykiatriområdet af særlig kompleks karakter styrkes og videreføres.</p> <p>Initiativet iværksættes i 2027. Midlerne udmøntes til regionerne, idet regionerne sekretariatsbetjener og understøtter DMPG'erne.</p> <p><i>Mere forskning i psykiatrien</i> Derfor gennemføres i 2026 en afdækning af internationale erfaringer med øget og mere systematisk brugerinddragelse i forskning i klinisk psykiatri.</p>	<p>Konsekvenserne for Norddjurs Kommune kan ikke på nuværende tidspunkt estimeres.</p>

<p>Bedre viden og mere fleksibel datadeling</p>	<p>Der investeres i at forbedre datagrundlaget og den digitale understøttelse, så relevant viden registreres, deles og anvendes i planlægning og kvalitetsudvikling - både lokalt og nationalt. Målet er at sikre mere sammenhængende og helhedsorienterede forløb for borgerne.</p> <p>Som led i sundhedsreformen styrkes Digital Sundhed Danmark, herunder Nationalt Center for Sundhedsinnovation, med særligt fokus på psykiatriområdet. Fra 2027 igangsættes bl.a. digital deling af meddelelser, udskrivningsaftaler og koordinationsplaner mellem psykiatri og socialpsykiatri.</p> <p>Der arbejdes samtidig for bedre datadeling mellem sygehus- og socialpsykiatrien, hvilket skal frigive tid og styrke samarbejdet om borgernes forløb. Midlerne skal understøtte digital omstilling i kommuner og hos ikke-offentlige leverandører, og bidrage til et stærkere nationalt datagrundlag - fx til monitorering af kapacitetsudfordringer.</p> <p>Initiativet sammentænkes med den bredere digitale infrastruktur på sundhedsområdet og iværksættes fra 2027. Midlerne udmøntes på baggrund af et oplæg med inddragelse af relevante parter.</p>	<p>Forvaltningen ser meget positivt på tiltaget. En mere fleksibel datadeling vil forventeligt understøtte en tæt koordination mellem region og kommune og bidrage til at skabe mere sammenhængende forløb, hvilket er særligt afgørende ift. denne målgruppe, som kan have vanskeligt ved selv at navigere i forløbet på tværs og sikre, at nødvendig viden kommer de rigtige steder hen.</p> <p>Socialområdet i Norddjurs Kommune har gennem længere tid benyttet de digitale muligheder for datadeling og har også været med til at implementere det i Randersklyngen.</p>
<p>En sikker og tryk psykiatri med mindre indgribende tvang</p>	<p>Planens sidste del indeholder en række konkrete initiativer, som skal bidrage til mindre indgribende tvang (f.eks. bæltefiksering) og styrket retssikkerhed for patienterne i forbindelse med tvangsforanstaltninger.</p> <p>Hertil kommer en række tiltag, som skal bidrage til sikkerhed og tryk for patienter, pårørende og medarbejdere.</p> <p>I forhold til sidstnævnte tilvejebringes med aftalen de lovmæssige hjemler, der kan bidrage til mere sikre rammer og større tryk i psykiatrien og i retspsykiatrien, herunder også på psykiatriske og retspsykiatriske ambulatorier og akutmodtagelser.</p> <p>Det drejer sig om følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Karmsscannere (metaldetektorer) på psykiatriske afdelinger, ambulatorier, akutmodtagelser • Kropsscannere på ambulatorier og akutmodtagelser • Kropsvisitering af patienter, hvis kropsscanner / karmsscanner giver udslag (bipper) på afdelinger, ambulatorier, akutmodtagelser • Hjemmel til brug af vagter / sikkerhedspersonale • Vilkår om kropsvisitering for retspsykiatriske patienter efter udgang <p>De kommende nye muligheder kan benyttes ud fra lokale behov, hvor det vil være regionerne, der ef-</p>	

	ter dialog med relevante afdelinger beslutter, hvor og hvordan disse kan anvendes.	
--	--	--